

Regel angaar, har vi søgt at give Skolerne en større Betyggelse end den, der ligger i den hidtil foreliggende Affattelse af § 7. Saaledes som § 7 forelaa fra Kommissionens og den højtærede Ministers Haand, prissgav den efter min Opfattelse ganske de private Skoler, saaledes som jeg tidligere har haft Lejlighed til at udvikle det. I Folketinget har man søgt at give § 7 en bestemtere Affattelse, men som jeg tillod mig at udvikle ved Lovforslagets første Behandling, mener jeg, at heller ikke dette vil være fyldestgørende. Det bliver fremdeles saa ubestemt, at Skolerne ikke kan føle sig virkelig betryggede. Vi har derfor foreslaaet en ny Affattelse. Efter vor Affattelse falder Hensvisningen i § 7 til Skolepengenes Størrelse og Skolernes Organisation bort. Disse Hensyn kommer ikke i Betragtning, saaledes at de altsaa ikke skal kunne udelukke Skolerne fra Tilskud. Tilbage bliver saa den tredie særlige Betingelse, som omtales i Folketingets Affattelse af § 7, nemlig at Skolerne ikke ved deres Adgangsvilkaar har Præg af at være bestemte for særlige Samfundslag. Denne Betingelse har vi ment at kunne beholde, dog i betydelig modificeret Form. Vi foreslaar, at Skolerne ikke ved særlige Adgangsbetainger maa have Præg af at være bestemte for særlige Samfundsklasser, men vi gør den betydelige Begrænsning, at til saadanne særlige Adgangsbetainger skal Kundskabsprøver ikke regnes. Disse kan Skolerne altsaa selv ordne. Naturligvis kan de ikke selv sætte Prøverne ned, saa at de ikke bliver forsvarlige, men der er intet i Vejen for, at de kan sætte dem op. Det er en bekendt Sag, at mange Skolemænd mener, at som Ordningen nu er, bliver de højeste Klasser i Skolerne overbebyrdet, medens de smaa Klasser har for lidt at bestille. De Skoleledere, som har en saadan Opfattelse, vil altsaa kunne lempe lidt paa Forholdene ved f. Eks. at lade Børnene begynde paa et fremmed Sprog, Tysk eller Engelsk, i sidste Underskoleklasse og lade dem begynde paa Latin i sidste Mellemskoleklasse, uden at noget saadant vil berøve vedkommende Adgang til Tilskud fra det offentliges Side. Jeg tror, at man herved er kommet saa langt, som det er muligt at komme. Ganske bestemte og faste Regler om, hvorledes man skal stille sig overfor Skolerne i Almindelighed og navnlig overfor fremtidige Skoler, kan der ikke gives, da man ikke ved, hvorledes de paa-gældende fremtidige Skoler vil blive. Man ved ikke, hvem det er, der stifter Skolerne,

og man ved ikke, hvorledes de vil blive indrettet. Derimod ved man, hvorledes det forholder sig med de nuværende private Skoler, som hidtil har faaet Tilskud af det offentlige. For deres Vedkommende kan man derfor give betydelig bestemtere Regler, navnlig kan man fikserer det Tilskud, de skal have. Der er da foreslaaet, at saadanne bestaaende private Skoler, der ønsker fremdeles at vedblive at være private, faar et Statstilskud svarende til, hvad Halvdelen af Kommunens Bruttoudgift, derunder Forrentning og Afskrivning, vilde være til Driften af en tilsvarende Skole med et lignende Elevantal. Naturligvis maa det kræves, at vedkommende Skole dog har nogen Tilslutning. Man kan ikke give et saadant Tilskud til Skoler med ganske faa Elever, og det foreslaas derfor, at hvis en Skole i intet af de tre sidste Aar har haft et gennemsnitlig Elevantal af i alt Fald 16 i Mellemskoleklasserne og 8 i Real- og Gymnasielklasserne, kan en Skole ikke faa Tilskud, men dette Tal er sat saa moderat, at jeg skulde tro, at det ikke i nogen Maade vil faa generende Betydning for de bestaaende Skoler. Til dette Hovedtilskud kommer sekundært et Tilskud til Lærernes Pensionering overensstemmende med de hidtil gældende Regler. Nu følger det af sig selv, at disse meget betydelige Tilskud, som man saaledes giver de Skoler, der fremdeles ønsker at være private, er bestemte til Skolernes Gavn og ingenlunde til at samle Formue i Lederens Lomme. Det er derfor foreslaaet, at Tilskuddet ikke maa overstige Skolens virkelige Nettoudgift. Naturligvis maa under Udgifterne henregnes alt, hvad der gives ud til alle de Ting, som Skolen har at bestride, derunder ogsaa Afskrivning og Henlæggelser, men hvis man ikke træffer nogen yderligere Garanti, vil det kunne tænkes, at Hensigten vil blive omgaaet saaledes, at Tilskuddet alligevel i Realiteten vil blive benyttet til at samle Formue for Lederen. Man kunde tænke sig, at han satte sig paa en ganske overordentlig høj Lønning, og at han foretog meget store Henlæggelser og Afskrivninger, som saa vilde komme ham til gode, naar han en Gang afhændede Skolen. Det foreslaas derfor, at naar en Skole skal have Tilskud fra Staten, skal Lederen være fast lønnet og Lønnens Størrelse godkendes af Undervisningsministeren, og ligeledes skal Størrelsen af alle Afskrivninger og Henlæggelser godkendes af Ministeren. Det er vort bestemte Haab og vor bestemte Tro, at disse